

REDACTOR RESPONSABIL :
IUSTIN ARDELEAN.

Abonamentele se fac,
plătindu-se nainte
în Oradea-Mare.

Ese la 1 și 15 st. v. a fiecărei luni.

PREȚUL :

Pe $\frac{1}{4}$ de an . 1 fl. 50 cr.
Pe $\frac{1}{2}$ an . . 3 fl. — cr.
Pe un an . . 6 fl. — cr.

Pentru streinătate, un an
15 franci.

PĂCĂLITURĂ.

«Vulturul», de când eu ȳ-am fost spus odată :
De la mine el să nu mai cêră plată ;
Că fiind cam rău eu în a mea mânie :
De necaz — plăti-mȳ-voiȳ a mea dătorie.

De atunci contin' cu ciocu-ȳ cătră mine,
Când frumos mă rógă și mă ȳa cu bine,
Când mă ȳa cu răul, și . . . Dómne ferește !
Gróznic m'amenință și mă huiduește !

Dar eu la acestea tac și rid într'una
Las să strige, las că să mă ȳa cu buna,
Tot-una-ȳ, căci scopul n'o să și-l ajungă,
Baniȳ remâné-vor tot la mine 'n pungă.

Am o fire bună — și el nici că-o șcie —
Ori și cât să strige, nu știȳ de mânie,
Ba mă huiduȳscă, facă ce-o vré tot :
Nu-mȳ pasă nimica — *că sum gros la bot.*

Bi-Bu, bănățenul.

Epistolă d-şorei Persida Nardacorfă.

Oradea-Mare, la 1 l. c.

Scumpă Lolică!

Of! Ţucu-te să te Ţuc şi să mă Ţuci, tu scumpa mea păseruică. De abia ađi pot răspunde numai la dulcea ta epistolă.

Trista veste despre păţania ta cu d-nul inginer *Le Mano* din Bucureşti m'a junghiat prin corsetă. Aşa să vede, că ađi nu mai sunt tineri ca acum 30—35 de ani, când jumea era cu mult mai sinceră. Nu ştiu ce să-ţi scriu şi despre iubitul meu *Măimucoviciu*. El

im-i scrie, că nu mai are speranţă să ne mai vedem, o! şi să ne mai întâlhim, deoarece are a face o excursiune pe riul Nil în sus, şi că de sigur i-l va mânca un atare *crocodil*. Astfel, precum veđi, acesta *din nenorocire* e silit a mă lăsa. El i-mi scrie, că numai aşa ar pute scăpa din gura teribililor horibili crocodili, decât în excursiunea sa 'l-ar însoji maica mea („fiitorea *sócră*“ — precum o numeşte el în epistolă), deoarece ăice el, că nu crede că ar esista dobitoc pe pământ şi în apă, care nu ar şterge-o la sănătosa auđind gura mami!?! Eū i-am dat cređământul, deoarece el e *veterinar* şi póte cunóşte fórtre bine efectele ce le pot produce babele candidate de sócre asupra dobitócelor, dreptaceea am rugat pe maica, să călătoréscă imediat la Africa, ca să însoţéscă pe iubitul meu *Măimucoviciu* în excursiunea sa. Ea însă s'a mániat foc şi m'i-a đis, că să mă lee dracul cu *Măimucoviciu* cu tot, că dóră nu e ea spaima crocodililor. Astfel dară, scumpă Lolică, precum veđi, iubitul meu *Măimucoviciu* va cădé pradă crocodililor, iar eu...? Dar ce să đic: nici că-mi pasă! Am de unde *alege*, că drdul *Latdefóme* a eşit din spital, e citov iară cum a fost, numai fórtre puţin se obsérvă pe el puţină gârbovelă de când a căđut de pe cal, sërmanul. Apói mai are încă un mic defect, anume: piciorul stâng e cu ceva *mai scurt* la el decât cel drept, dar pe mine în fine nici asta nu mă impórtă, deoarece drept recompensă pentru acest defect iară are cu ceva *mai lung* piciorul drept ca cel stâng. Veđi „*édesem*“, cum a tocmit Dumneđu de minunat lucrurile, că d. e. decât cineva pósede un picior mai scurt, să aplanéză prin aceea, căci *tocmai cu atăta e mai lung* celalalt, *cu cât e mai scurt cel d'antătu*.

Almintrea am să-ţi mărturisese sincer, scumpa mea, că drd *Latdefóme* e unul dintré cei mai eleganđi cavaleri d'aici, şi are deja oficiu bunişor. E denumit

adecă de curénd la oraş *diurnist ad honores*, de unde cu timpul póte avangia fórtre frumos. Eū voiú stărui pe lângă aceea, ca să ne cununăm nainte de a se introduce căsătoria civilă, deoarece n'aş vré pentru tótă lumea să ne cununăm „*păgâneşte*“, iar decât până atunci nu s'ar poté ţiné cununia, atunci ne vom cununa în prima điuă a introducerei căsătoriei civile că *nucumva să ne întrécă altul*, iar decât nici atunci nu vom poté isbuti, atunci ne vom cununa mai târđiú, nucumva să đică lumea, *că noi am fost cei d'antú*, carí ne-am cununat după reformele păgâneşti.

I-mi scrii, scumpă Lolică, că la petrecerea din Timişóra nu ăi-ai petrecut bine, deoarece nici chiar d-nul *Barcian* de la „Controla“ nu te-a jucat. Mě mir, măcar-că d-nul *Barcian* e jucăuş mare. El jócă precum îi flueră fişpanul de-acolo. La congresul naţionaliţăşilor din Budapesta încă era gata să-l jóce dr *S. Pop* şi *Rusu Şirianu* — „*Bătuta*“.

Apropos! Deocamdată, scumpă Lolică, n'am ce-ţi mai scrié, dar am şi un lucru urgent acuma: să ciupelesc o găscă.

Scriem!

Ţucu-te!!

Pa, pa de 1000 de ori!!!

a ta veterană amică:
Persida.

Nuntabene: De cumva vei merge la petrecerile din Blaj a „Asociaţiunei transilvanene“, te rog scrie-mi cum ăi-ai petrecut şi că... întâlnitu-te-ai cu redactorul „*Vulturulu*“? El încă va fi acolo!

Serbus!!!

EI...

Iubindu-te, tu ai cređut
Că tu-mi vei fi a mea mirésă.
Tu însă dragă n'ai şciut,
Că d'aş fi luat, câte-am iubit,
Avém muieri câte-are-un paşă.

AUTENTIC.

Kir Demetraki Blebescovicéanys şedé odată dus pe gânduri pe podul de la Azuga, când d'odată ce-i trăsni prin minte, esclamá:

— Vedeţi, domnilor, cât de înţelepteşte a alcătuit Dumneđu lumea: lângă fiecare sat séu oraş a pus şi câte-o gărlă (vale).

Se află bine...

X. Cum te mai afli, amice, şi ce-ţi face iubita mirésă?

Y. Mulţumesc de întrebare, frate! Eu mă aflu bine, de tot bine, cu atât mai vèrtos, că m'i-a succes a-mi mărita «mirésă».

Ispravile lui Pacala.

Epopoe populară în 24 de cânturi

de

P. Dulfu

(Urmare.)

Cântul XVI.

După-ce pe bietul mire, cum v'am spus, mi-l păcăli,
Și la drum c'o săritură din ograda lui ieși:
O luă spre câmp Păcală... și tot merse el într'una,
Ne'nsoțit în cale-î decât de stăpâna nopții, luna,
Ce-î zimbăia de sus... tot merse printre holde pe-o cărare,
Până-când ajunse iarăși colo'n codrul des și mare,
Unde întelnise ȕiua pe nuntașii chefuți,
Cu mirăsa cea frumósă—dar măhnită—precum șciți.

Iar aici, urmându-și drumul prin pădurea visătoare,
Cufundată'n somn de nópte: ce zări la lună óre
Alb d'odată înainte-î... pe pământ... lungit așa?...
„E vr'un călător ce dorme!” la'nceput el se gândia.
Ajungând aprópe însă: „Ean te uită! ba e chiar
Sacul meu (iși ȕise'n sine) cu gogoși verđi de stejar,
Dat miresei diminéță... Băta! neputând să'l care,
L'o fi aruncat acilea lângă drum de pe spinare...
Că dădui de el, sum vesel! De, mai șciți? mi-o prinde bine
Póte, iar, pe unde-oîu merge... Am să-l ȕău din nou
cu mine!...”

„Dar ăntăi, colea pe earbă, ȕa să mă trântesc o leacă,—
Dór' e mieđul nopți-acuma! — d'ostenéla să-mi mai
trécă.”

ȕise, apoi jos pe earbă, ca p'un verde așternut,
Se culcă, la cap punându-și sacul cu gogoși umplut.
Ce steté lungit alături... și cu gândul la mirésă:
(„Ce s'o fi făcut?... din codri o fi nimerit să easă?...”)
Aȕipi, și pân' la ȕiua — trase-un pușor de somn!...
Iar pe cer când diminéță se ivi al ȕilei Domn,
Sórele, cu-a sale rađe întunerecul gonind:
Se sculă Păcală ȕute, și c'o mână ridicând
Sacul la spinare, haide! mai departe a plecat.

Cum mergé el vesel însă, de repaos întremat,
Prin pădurea tótă'n aur poleită-acum de sóre,
Plină de sticlei, de granguri ș'alte mândre sburătoare,
Ce'î cântău cu drag prin ramuri: ce să veđi? pe drum
d'odată

Coborind spre el la vale alt drumeț i-se arată,
Nu departe, tot ca densus: la spinare-un sac purtând...
Și-améndoi cu pasul sprinten înspre-olaltă'naintând,
Iată-î, se'ntélnesc în cale:

— „Bună ȕiua!”

— „S'ai noroc!”

Unul altuia-și grăiră, și din mers s'opriră'n loc.

— „Ce duci tu, fártate-acolo?”

— „Eú? (a ȕis Păcală). Nucí!”

Dar tu'n sacul ăla sdravén ce ai și'nctóro te duci?”

— „Eú! (răspunse nou sositul), niște lână de vëndare

Duc la tég. Dar șciți ce lână... Ca mătasă! lucru mare!...

Lână c'asta, tot să umbli lumea'ntrégă, nu găsești!...

— „D'apoi nucile din sacul meu! He, he! Tu ce gândești?”

Că sunt nucí ca orí-și-care? Aș! Te'nșéli, de cređi așa!

N'ai mánecat tu nucí ca astea de când ești, nici nu-ȕ mánca,

Câte ȕile ai pe lume!... Deú! fártate, crede-mi mie!...”

— „Ian ascultă, frăȕiore! Vorbă multă, sárăcie!...”

Lucrul bun căútat e vecinic, și dorit de orí-și cine. —

Lucru bun și tu în sacu-ȕi ȕici că ai, la fel cu mine:
De vëndare'ȕi-este marfa? Vrei să ȕi-o desfăci mai ȕute?...
Décă vrei, ha! adă mână! să schimbăm pe nevędute:
Ia tu sacul meu cu lână, eú p'al tég cu nucí să-l ȕău,
Și-apoi... sánătate bună...”

„Bun! (a ȕis Păcală). Vréú!”
Și cu-acestea de pe umér saci la minut și-ȕ schimbă...
Dar când să-ȕ deslege, ce veđ?... graful li s'opri pe limbă...
Améndoi se păcălise! Unu'n loc de nucí, la care
S'ăștepta, gogoși în sacu-ȕ a zărit, spre-a lui mirare:
Iar al doilea, Păcală, când viri și el o mână
Intr'al séú, găsi mușchíu verde de pe stánci în loc de lână.

Pricepénd ei cum stă lucrul, steteră și lung priviră
Unul l'altul, iar pe urmă într'un rís larg isbucniră
Améndoi, și se'ntrébară:

— „Cine ești tu?”

— „Eú? Păcală.”

— „Cel vestit în tótă țara?...”

— „Da!... Iar tu?...”

— „Eú sum Tándală!”

— „A! Tándală? Chiar Tándală!?... Auđit'am d'acest
nume!”

Mi s'aú povestit, fártate, multe despre tine'n lume!
În păcălituri, se vede, că ești meșter tot ca mine:
Șciți tu cât de bine-mi pare, că mă întélnii cu tine?!”

— „D'apoi mie!” — a ȕis Tándală și în brațe lung s'aú strins,
Și c'o stringere de mână fraȕi de cruce mi s'aú prins.

Fiind martóri la prinsóre munȕii, sórele pré sfântul...
Apoi, haide! mai departe, să cutriere pământul.

Cát-va timp alături mers'aú pe-o cărare améndoi.

Dar Tándală'n urmă ȕise: „Șciți ce!... Lumea pentru noi
Pré e'ngustă, ca să batem împreun'aceeași cale.

Ia-o tu în sus mai bine; iară eú p'aici de vale,
Încótro m'or duce ochii... Drum bun! Dumneđeu cu tine!”

„Ai dreptate!” a ȕis Păcală. „Haide!... S'auđim de bine!”
Și cu-acestea de olaltă despărȕiți iar, apucară

Unu'n stánga, altu'n drépta...

Cát vor fi umblat prin țară,
Ce năsdraváni în trécăt mai făcut'aú ei, ce glume,
P'unde-aú mers! pe tóte nu pot ca să vi le spun anume.
Șciú numaí atât', c'odată — întro ȕi de praznic mare—
Unul d'íntre ei, Tándală, nimeri din întâmplare
Într'un sat. Eșise popa de la slujbă chiar atunci,
Și în drum popor, mulțime, ómení și femeí cu prunci,
Fete, băiețandri veseli și bétráni cu chibzufulă.
S'adunaseră la vorbă... Iar în dreptul lor Tándală
Când ajunge: „Bună vremea!” stánd pe loc voíos le ȕice:
„Ce mai faceți? Cum o duceți? Ce mai nou aveți p'aice,
Ómení buní?...”

— „De, ce să fie?... Mai nimic...” ei aú răspuns.

„Ne-a eșit cam slab porumbul... n'avem plóuă de ajuns...
Dar prin sat la dumnea-vóstră?...”

— „He-he-he!... La noi în sat... ”

„Când ai șci... (Tándală ȕise) Lucru mare!... Minunat!...”
— „Ce?” sátenii toȕi intrébă.

— „Chiar ar fi de necređut,

„Eú cu ochii mei aeva décă nu aș fi veđut...”

— „Ce fel? Cum?... Vre o minune décă e, atât de rară:
Nu poți să ne-o spuȕi și nóuș?...” iar sátenii intrébară.

— „Ascultăți! (Tándală ȕise). La noi este'n sat un ou,
„Precum nu e'n lume altul: mare... mare... cât un bou!...”

— „Aș! iȕi riȕi de noi, pe semne!” începură toȕi să'ȕ spună.
„Oú, se póte-așa de mare?... Fugí de-acolo! E minciună!...”

— „Ba, e, adevér! cum este, că pe cer se vede-un sóre
„Strălucind frumos în astă sfántă ȕi de sərbátóre!”

S'apucă să'ȕi intărăscă spusese din nou Tándală.
— „Nu se póte! Nu se póte!... Cum avut'ai îndrásnelă

„Ca să spuți în fața noastră, a fruntașilor din sat,
O miniciun'atât de mare?!...“ într'un glas toți au strigat
Ómenii ndrăciți de ciudă, ... Și'nhățându-l frumușel
Pe Tândală, și legându-l: hai la temniță cu el!
Mi-l viriră cu de-a sila înăuntru, și-l lăsară
Pân'a două-și acolo, ca p'un hoț, p'un pierde-vară,

Iar a două-și cu toții adunați din nou, de-odată
Mi l'au scos din închisóre, ca să'i facă judecată.
Și eșind în față unul gros, — pe semne chiar primarul:
„Ómenii buni!...“ grăi mulțimei. „Șciți cu toții cum, ștreen-
garul

Ásta, joc de noi a-și bate, ieri, s'a încercat aici,
Vrënd a ne-amăgi cu basme, ca pe copilașii mici!...
Haide! spuneți-mi dar iute: pentru'asa nerușinare
Ce fel de pedeapsă credeți că i se cuvine óre?...“
— „Eú gândesc să'l ținem“, díse unul, „tótă săptămána
Să postéscă 'nchis la dubă! să vedem, i-o da lui mâna
A mai spune verđi-uscate...“

— „Ba eú nu! Ca să se'nvețe
Minte, díe c'o fi mai bine, la vr'o două-đeci de bețe
Să-i cărăm peste spinare!...“ díse-un alt sátean la rënd.

Dar pe când în felul ásta, unul una îndrugënd,
Altul alta pe'ntrecute, ei stetéu la chibzuială:
Cum? de unde până unde? numai, íacá și Păcală!
Chíar atunci din întémpare nimeri'n același sat.
Și vedënd atáția ómenii adunați în drum la sfat:
„Bună díua!“ — ca Tândală începu și el a díce, —
„Ómenii buni!... Eí, ce mai veste, ce mai nou aveți p'áice?“
— „Bun sosít!“ íau díse sátenii. „Íac'áșa, cum veđi, fártate
„Ađi la noi fierb toți de ciudă! inimile-s tulburate...
„Mincinosul ásta, últe-l, cu privirea îndrásnéță,
„A avut nerușinarea erí cu noi aci de față...“

— „Ce?“
— „Să spue că la dênșii se găsește'n sat un óu,...
Cát gándești c'a díse de mare? Mare!... 'ntocmai cât un boú!
Aí mai auđit ca asta?... Să se a fle în ființa
Unde-va áșa marí óuě, este óre cu puțință?!...“

Iar Păcală la Tândală cu un ochiú atunci privind,
Și mai stánd puțin pe gândurí și mustața-și rësucind:
„De!“ rësponse. „Ce să díe eú?... Nicí vėđut'am pe pámënt,
Frajilor, de și umblat'am lume multă de când sunt,—
Nicí am auđit să fie printre óuě-áșa minune!...
Ceea-ce cu ochii ínsă am vėđut si vė pot spune,
Este că la noi, de vale, la o casá'n bătăturá
Se găsește, nene-o rață... mare!... 'ntocmai cât o șurá!...“
— „Aoleo! brel... cât o șurá!?...“ ceí de față toți gráiră,
Și cu gurile cáscate unul l'altul lung priviră,
Apóí decă e o rață unde-va, atât de mare:
Lucru-í de'nțele atuncea, nu mai este de mirare!
Namila aceea dórá a putut să facă-un óu
Mai díhai ca alte óuě, fie chíar și cât un boú,
Cum ne-a spus erí omul ásta. Drept aceea, veđi păcate?
Să-l închidem rėú făcut'am, cáci creștinu-avé dreptate.
Hai să-l deslegám! în lanțurí un minut să nu mai ședá!“

(Va urmá.)

Schinteí din ochii Vulturului

Amorul se cunóște: la sgárcit de pe *generositate*,
la omul rėu de pe *blándețe*, la omul prost de pe *spirit*
și la omul de spirit — de pe *prostitie*.

Nu crede pe femeí mai bune de cât ele sunt, cá
atunci ele te vor crede pe tine mai rėu de cât ce ești.

Efect posterior.

— Vedeți, d-nule medic, au trecut 6 săptămâni
de când folosesc băile aste și nu observ nici un efect.
— Eí, bine. O să observi *efectul posterior*.
— Cum? Pot să sperez un efect posterior?
— La tot cazul, mai ales decă „ai făcut cura de
6 săptămâni pe bani luați împrumut.“

Cele 12 seminții ale lui Israil.

(După Ú.)

I. Fidaní.

Pinchas, Iacob, Șloime, Moíșe, Ítig, Nathan, Moríș,
Lebme, Iacheț.

II. Fidaní noi.

Abrahamson, Iacobson, Nathanson, Ítigson.

III. Fidaní mirositorí.

Mandelblüh, Kukurutzblüh, Feiglstock, Rosenstock,
Blumenthal, Rosenthal.

IV. Fidaní de lemn.

Baum, Mandelbaum, Kirschbam, Teitelbaum, Ro-
senbaum.

V. Fidaní de câmp, munte și vale.

Rosenfeld, Lilienfeld, Herzfeld, Kornfeld, Blumen-
feld, Grünfeld, Rosenberg, Feiglberg, Schönberg, Manna-
berg, Rosenthal, Sonnenthal, Grünthal, Engelthal.

VI. Fidaní sėlbatecí.

Wolf, Bär, Löw, Fuchs, Adler, Geíer, Stier, Wild-
katz.

VII. Jidani domestici,

Ganzl, Vogl, Fischer, Schäfer, Turteltaub, Katz, Krebs, Hahn.

VIII. Jidani geografici.

Frankfurter, Pressburger, Komorner, Lemberger, Budaspitz, Prager, Steier, Holländer, Berliner.

IX. Jidani astronomi.

Sternlicht, Abendstern, Morgenstern, Weltkugel, Nordstern, Mondschein, Sonnenhitz.

X. Jidani colorați.

Schwarz, Blau, Roth, Weiss, Braun, Gelb, Grün, Rothmund.

XI. Jidani de valoare.

Diamant, Saphir, Rubin, Gold, Silber, Goldstein, Silberstein, Rubinstein, Diamantstein, Silberspitz, Goldfinger.

XII. Jidani aristocrați.

Kaiser, König, Fürst, Herzog, Prinz, Graf, Edelman.

Toți acei jidani cari nu sunt înșirați în categoriile acestea, sunt așa numiții *sau-juden*.

Pe mileniu clasele acestea se vor contrage într-o singură clasă „nobilă” cu numirile de *Hunyadi, Battyányi, Wesselényi, Zrinyi*, etc.

Asta Cul-o nu-mi convine.

Mult e bun curagiul astăzi, numai să i-l și purta,
Că de nu nu-ți umbli bine, ci i-ți umbli chiar așa
Ca lui Pralea pe la crismă. El s'a pus odinioară
Cu doi prieteni bunți de gură ca se facă-o chefulală.
Pralea spuné că venise fiul lui din cătănie
Și lui nu-i mai este frică, fie-cin'o fi să fie,
Că de 'și chiamă el fiiorul: „*uif așa restórnă totul,*”
Și voind să le arate, restórnă sticla cu cotul.
Iar birtașul să repede și-i dá una peste față,
Ba 'l împinge și 'l injură, ba și de pěr mi-'l inhață.
„*Aoleo, mâncați-aș sfântul! tu-mi dádu-și acum una,*
Dar nu o dádu-și abundă, că de vine Cula-acum
Și de s'a răsti odată, toți cădeți polog prin casă
Chiar cum cade iarba verde, când e tăiată de cósă,”
Și rēcnește una bună: „*Cula dadi, hai! grăbește!*”
Cula 'ndată se presintă și din dinți tare scrășnește:
„Cine-i ăla, care 'n tata meú a dat? s'e-l vėd acum!”
„Eu — ăce atunci birtașul și-i mai trage încă-un pumn.
„*Vai! mânca-te-aș! Tu cutezi? dar mai dá încă odată.*”
„*Uitě daú, că nu-mi-e frică,*” și-i dá două dup 'olaltă.
„*Ptiú, bătute-ar sfântul, drace, nu și tu c'am cătănit?*”
„*Ba știu, mē,*” și tup și 'n Cula, și pe el mi 'l-a oblit.
Vėdend Cula cum stă tréba, ăce: „*hai dadă acuma!*
Că veđi bine că acesta nu șcie ce este gluma.”
„*Hai te-ascult Culita drdei, că vėd bině că-i așz.*”
„*Las, dadă numai pe mine, pică el în mâna mea,*
Apoi ce i-oí da, știú bine, că nu o să-i fie môle,
Ai de ađi a fost nimica, dar i-l bat de 'l duce 'n țole.
N'ai băgat dadă de sémă, căci când m'am răcăduit
Tremura inima 'n mine, eram fórté necăjit,

Și de nu era mai tare, póte și eú i-aș fi dat
Cum s'e cade, dar ce-i face, m'am temut și 'l-am lăsat;
Dar in fine tot e bine c'a rémas tréba așa,
Că de nu te chiamam iute, te băté de te stálcea.
El, dadă, póte nu șcie, c'am venit din cătănie
Și d'aceea s'e purtasé cu noi făr' de omenie.”
„*Așa-i Cul-o, dragu dadei, mie nu-mi este de mine,*
Dar să dea el chiar și 'n tine, asta Cul-o nu-mi convine!”

I' d' Avr.'

Un răspuns nerumegat.

— Mė grabesc la soră-mea, fiindcă am înțeles că a născut deja.

— Fecior, orí fată?

— ȶeu, încă nici eu nu știu, că *mătușă am s'e fiú, orí unchiú.*

Trăduseri moderne din clasicii vechi.

Beatus ille, qui procul negotiis... = Bietul Ilie i-și procură negoț.

Periculum in mora = E periculos în móră.

Caesar summa diligentia Gallia profectus est = Caesar prin diligință a profitat sumanul lui Gal.

Ariovistus tantos sibi spiritus sumpserat, ut ferendus non videretur = Ariovist a bėut atăta șpirit, încat s'e päre, că nu-'l vor puté duce.

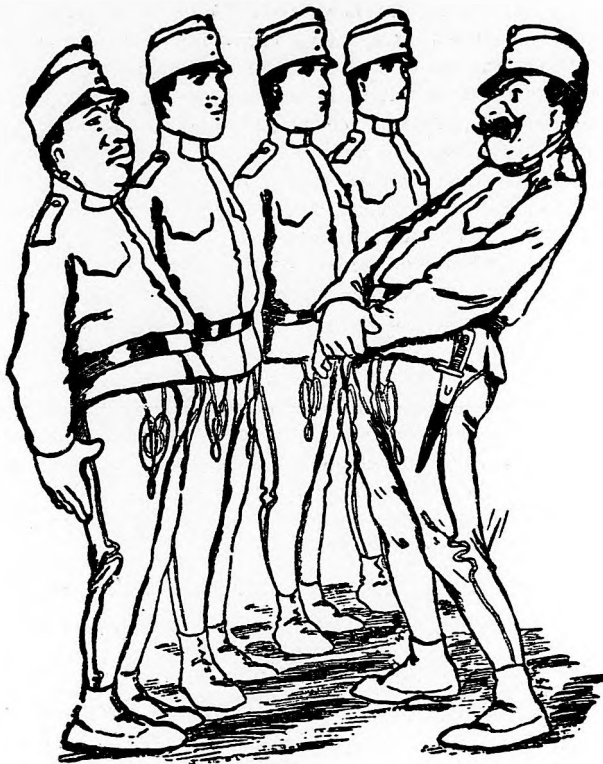
Extra Hungariam non est vita = Nu sunt vite ca 'n Ungaria.

La tribunal.

Președintele: Ai dat vecinului d-tale o palmă așa de puternică, că și acuma-i umflat. Ce ai de đis la acesta?

Acusatul: Vė rog, d-nule președinte să pronunța-ți repede sentința... altmintrea omul acesta e în stare, din réutate, să se umfle și mai tare.

Din filosofia d-nului sergent Matragună.

Sergentul: Infanterist Miculă!

Micula Strêmbii: Herrr!

Sergentul: Cum se aduce la casarmă soldatul acela, care rămâne fără de „*pasirsain*» in oraș peste noapte?

Micula: Șcințez cu plicare, ma rog la domnu strajameșter, pe acela il aduce patrola întrê pușci cu «*baionet aif.*»

Sergentul: Măgarrule! Acela se aduce — *beat.*

*

Sergentul: Infanterist Miculă!

Micula: Herrr!

Sergentul: Ce datorință are, mai nainte de tôte, controla, când dă de un atare soldat durmind la «*șilboc*»?

Micula: Șcințez cu plicare, ma rog la domnu strajameșter, să-l ducă la «*ștochhaus.*»

Sergentul: Măgarrule! Să-l *trexescă.*

*

Sergentul: Infanterist Miculă!

Micula: Herrr!

Sergentul: Ești indestulit cu „*mundurul*»?

Micula: Șcințez cu plicare, ma rog la domnu strajameșter, aș fi indestulit, decă «*blusul*» nu mî-ar fi pré mic.

Sergentul: Măgarrule! Nu e. *pré mic* blusul, ci tu ești *pré mare* — măgar.

*

Sergentul: Infanterist Miculă!

Micula: Herrr!

Sergentul: Când calcă soldatul *porunca*, și totuși nu se pedepsește?

Micula: Șcințez cu plicare, ma rog la domnu strajameșter, nu știu.

Sergentul: Măgarrule! Când să suie cu picioarele pe „*dinstreclama.*»

*

Sergentul: Infanterist Miculă!

Micula: Herrr!

Sergentul: Pe tatăl tēu, orî pe mumă-ta i-ți place a sēruta mai bucuros?

Micula: Șcințez cu plicare, ma rog la domnu strajameșter, pe tata.

Sergentul: De ce, măgarrule?

Micula: Pentrucă, șcințez cu plicare, gura la tata are aromă de băgău.

Sergentul: Hhrrreaî al dracului măgarrule, că mare speculant mai ești.

Marșșș!

Turcul și pașa lui.

Într'un vilaiet turcesc se schimbase guvernatorul. E obiceiū la turci, că tot cetățenul să ducă noului pașă, la întrarea lui în slujbă, câte-un dar.

Un turc sêrac, ca să-și pôtă îndeplini acêsta datorie, se sfātuî cu turcôica lui ca să ducă și el ceva dar. N'avé însă nimic pe sufletul lui, decăt niște gutii și smochine — acete-i formaū tôte averea. În fine se otărîră a-i duce d'aceste guvernatorului. Turcul însă voia să-i ducă gutii, turcôica ține să-i ducă smochine. Neputându-se nărăvî, se certară, se ocărără și în sfîrșit tot opiniunea femeii prevală.

Pașa, când vêdu smochinele, se încruntă nemulțumit și începū, una câte una, să le arunce în capul bietului turc. Acesta, la fiecare lovitură, esclama fôrte satisfăcut: «*Mulțumesc Alah! mulțumesc Alah!*»

— De ce mulțumești, bre, mascara? — întrébă atunci pașa, răcnind de mânie.

— Pentru că am avut norocul să ascult pe muîere.

— Dar în ce ai ascultat-o?

— Apoi, eū vrêm să aduc gutii; ea m'a învățat să aduc smochine. Decă n'o ascultam, veném cu gutiile și era vai de mine decă le primém pe acele una câte una în cap, cum primii smochinele.

La judecătorie.

Se judecă un proces de bătaie, urmată de omor.

— Martore, dice președintele, en istorisește cum s'a început bătaia?

Martorul: (intorcându-se către procuror și avocat) Uite cum: acusatul fără ca să fie provocat de nimenea a început să strige: Tăce-ți, dobitoacelor! Tăce-ți, măgarilor și proștilor...

Președintele: (cu blândețe) Nu te adresa procurorului și avocatului, ci nouă, judecătorilor!...

În grădină.

— Eū cred, dōmna mea, că ar fi bine a întrebuița *electricitate* contra morbului d-tate.

— Nu crede, că mī-ar folosi. Chiar și astă-primăveră a lovit *fulgerul* tocmai lângă mine, dar *nicī că 'l-am simțit*.

Șcirī incâlcite.

* **Bal semi-perciunat.** Că „Kultur-egylet“-ul din Cluj i-și are efectele sale, documentēză *schwarz auf weiss* o invitare sosită biroului Redacțiunei nōstre, prin care „topánfalvi magyar olvasó-kör“ invită respectuos pe preonoratul domn Micula Strēmbii la un tãmbãlau arangiat în favorul susnumitei Casine. Întrē arangieri aflăm și pe d-nii: *Balog Tivadar*, *Márián Jancsi* și *Vlásxszszszszsz* Jancsi. Acești ómenī, unși cu unsórea lui Tuhutum, cu drept cuvēnt aū reprezentat *zgura* Moșilor falnici în aceea petrecere. Întrebãm însă de d-nul *Balog Tivadar*: decã dēnsul e un așa mare aderent al perciunato-impintenãților, cum de nu sã sfiēște a detrage suma de 5 pițule de la statul magiar? deórece incã nu am cetit nicī când în „hivatalos lap“, că Ministrul de interne sã-i fie permis d-nului *Cárja Tóder* a sē scrie de *Balog Tivadar*. Cinci pițule, fãrtate vicenotaroș, decã vrēi sã fi „nobil“, altcum nu merge! Micula Strēmbii respinge indignat invitarea, observând, că el — nefiind imblãndētor de animale — nu pōte

lua parte la strigãturile unei menagerii constatãtoare din un *cap-de-leū* (Lőwy), un *cap-de-boū*, 10 *capete de cãi* (Sēcui = *lófő székelyek*) și 3 *capete-de-mãgari*.

* **Curagiu de taie-fugã.** Cetim în «Timpul», cã d-nul *Filipescu*, primarul Capitalei București s'a simțit atins prin un fleac nesãrat apãrut în cronicã diãrului «Constituționalul», drept aceea a cerut satisfacție de la *redactorul* numitului diãr. Redactorul «*Taie-fugã*» însă, temēndu-și pielea, a aflat de bine a se scuza: cã *pentru cele scrise în «cronicã», redactorul nu primește responsabilitatea*. Acēsta scuza, precãt e de ridiculósã, pe atãta e de caracteristicã pentru curagiu unū astfel de *redactor*. Noi așa șcim, cã redactorul e responsabil pentru tóte cele scrise în fóia sa, afarã de cele scrise în «*locul deschis*» al fóiei. Sēu scrie cineva cu temeiū și stee în fața lumēi, sēu decã din greșelã scrie neadevēruri, sã fie gata a sē roga de ertare când e tras la rēspundere. Altmintea d-nul *Filipescu* stã cu mult mãi pre sus, de cãt sã mãi lungēscã la vorbe cu un pipãlac ea acela, caruia îi place a ofensa, dar când e vorbã de satisfacție — «*u șdī tunde-o nene!*» Noi, forul vulturesc, decorãm pe șcriblerul cronicei pomenite cu clopot la grumaz și cu o verigã grósã pe bot pentru «*curagiu*» manifestat; iar pentru cele scrise în «*cronica*» fãimosã i-l recomandãm d-nului *Filipescu* de a-l trimite pe spelele Capitalei la bãile rēci de la *Bala-Muc* spre rēcorire.

* **Dela Bruxeles.** Jiraful *Apponyi* și cu scriitorul Moritș *Fachet*, alias *Jókai*, în conferința interparlamentarã au atras atențiunea lumēi culte asupra lor. Primul prin grumazul seū lung de 1 metru, iar al doilea prin «*des-teritatea*» sa în limba francezã. Conferința a hotãrit, cã la anul viitor sã se întrunēscã la *Budapalestina*, deórece e curiosã a vedē mãi multe esemplare din soiul «*nobil*» — *Perciunile salvate!*

* **Șcirī personale.** D-nul vicaroș *Goldis János*, asasinatorul concordiei întrē Romãni din Oradea-Mare, la 18 august șt. n. a mãncat cu lingura cea mare la mēsa cardinalului *Schlauch*. Așa și canonicul dr *Laurán*. În decursul prãnzului care de care sã intrecēu a face curte fãimosului inșpector școlar *Sipos Orbán*. Dupã ridicarea mesei se imbrașarã și imbelãrã reciproc, apoi mulțumiți, cã le-a succes ași face fólele tobã de paș-teturī, o tulirã unul în „hãis“ cel-a-lalt în „cea.“

* **Distincțiune.** D-nul *Barcian*, redactorul de la «*Controla*», care apare în Timișóra de cãte ori vrē și pōte pe lunã, va fi eternizat pentru meritele sale «*patriotice*» mãi bine de cãt ori-care renegat de calapodul d-sale, anume: dupã mórte nu i se va face statuã, ci sē va umplē de-a dreptul cu paie și se va așeða în muzeul național din Pesta. Ar fi de dorit, ca sã-l vedem deja acolo cu ocasiunea *serba(đã)rilor* milenare.

* «**Iarã și iarã . . .**» D-nul pãrințe *Ham-șea*, atotputernicul «*cetãții de post*» din Arad iarã a escelat. Un tiner absolvent de teologie M., fiul «*nesdravēnului*» protopop al Robogani-lor «*Hãmbarspart*», pe deplin vērșat în tóte *neșciințele* pedagogico-teologice, era sã se pre-senteze acuma cu ocasiunea *esamenelor pub-lice* pentru de a-și cãștiga «*laũfpassul*» spre — *repetare*. Pravoslavnicul cãlugēr însă din

unele considerațiuni față de marele seu mame-luc «Hâmbarspart», a sfătuit pe numitul tinăr ca să se prezenteze la examen în Septemvre, când adevărat va pute fi fericit a-l examina *întră patru ochi*, nu cumva să se ivescă ură între «Duchul sfânt» și «tatăl» pentru «fiul». Un cas numai ca acesta, și vom începe publicarea «Isprăvilor d-nului H...» — *en gross*.

* *Hymen*. D-nul Istratie *Fumara* din Porcești s-a fidanțat cu gentila domnișoră Eleonora *Paparadă* din Cuibari. — D-nul Danilă *Lungu* săpunar în Subțirești s-a cununat cu amabila domnișoră Raveca *Scurtu*, spălătoare în Grosolan. D-nul Isaia *Bricu*, barbir diplomat în Bărbești s-a cununat cu domnișora Elvira *Flocea*, friseuriță în Gaura. Felicitările noastre!

O cunoște.

— Tate-lében spune la mini ce esthe acela *fonograf*?

— Nă! Thu mogaruț. Thu esthe cuma morișor și umbla la școl și inche nič acela nu șci che ce e fonograf? Spune io la tini: fonograf esthe acele in care dache io vorbește ceva, tot spune napooi.

— Aha! Atunci — *cela esthe mami-lében*.

Tinca și Linca.

Tinca: Scris-ai epistolă Mariórei?

Linca: Ba. că nu-î șciu adresa.

Tinca: Atunci întrébă-o prin o corespondință de adresă.

Linca: Eî, dar nu șciu nici în care oraș e.
Tinca: Atunci... caută mai ăntăiū orașul pe mapă.

Din pițigăturile vecinului Irimie în crișma satului.

Hahaha!

Așa dice popa Prier, ca să iubești pe *deapropéle* tēu ca pe tine ănsuți, fiindcă densul locuește chiar lângă crișmă.

Hahaha!

*

Adevăr e, că lup pe lup nu mânăncă. Vedeți, nič jupănul Ițig nu mânăncă carne de *porc*.

Hahaha!

*

Eu încă am legat alianță cu Slovacul Mișo, adevărat: că pentru o *șolă*, care el mi-a legat-o cu drot pân' aci cu 10 cr., de aci nainte n'am să-î plătesc decât numai 6 cr. pentru ea.

Hahaha!

*

D-nul Mangra totuși e om procopsit. Vădend el, că Romăniî șciu *lega* snopi, Sărbii rogojinî și Slovacii óle, astfel tóte aceste popóre sunt înzēstrate cu talentul *legărei*, ne-ău adunat la un loc și ne-ău făcut ca să *legăm* alianță.

Hahaha!!!

Suprindător.

— De unde ești, mēi?

— Din Oradea-Mare.

— Dar unde ți-ai lăsat perciunile?

Deslegarea ghicitei de șac.

(Publicată în n-rul 15.)

„Iar când voiți fi pământ
În liniștea serii,
Săpați-mi un mormânt
La marginea mării.

Nu voiți sieriți bogat,
Podobe și flămuri,
Ci-mi împlețiți un pat
Din veștede ramuri.

Să-mi fie somnul lin
Și codrul aprópe,
Să am un cer senin
Pe-adéncéle ape.

Și nime 'n urma mea
Nu-mi plângă la creștet,
Ci codrul vânt să dea
Frunșișului veșted.“

Au deslegat-o corect damele și domni: Rafaela *Vlaicu* (Blaj), Elena *Mica* (Someș-Odorhei), Maria *Buceșan* (Seliște), Silvia *Magheriu* (Ohabaforgaci), Alexandrina *Babeș* (Azuga), Emilia *Bran* (Móra-Teghi), Carolina *Lazar* de Purcareț (Sanislău), Emilia *Fétu*, (Apateul-român), Elisabeta și Elena *Stanca* (Petroșeni), Gliceria *Mihuț* (Hondol), *Volumnia Georgescu* (Pitești)

Simeon *Andron* (Sara-vale), Sebastian *Stanca* (Petroșeni), Ioan *Hulpușiu* (Alamor), Ioan *Macaveiă* (Bucium), George *Cadăș* (Pêrlóc), Aron *Mezin* (Soca).

La sorțare premiul 'l-a câștigat d-na *Volumnia Georgescu* din Pitești.

POSTA REDACȚIUNEI.

Minune!!! (Orăștia). Apa «curge» din isvor și nu — precum gândești mata — din atare căldare ruginită. Dacă din isvor (dăcă e isvor) nu ar curge apa, atunci ce s'ar face cu apa ce se adună în alvia lui? Isvórele se *descoper*. Aí drept. E cores deja. *Zestre* séu *don* e tot atáta. Dice originalul «*a természetöl megajándékozva*», ceea ce pe românește e: «*donată fiind de la natură.*» Altmintrea și din partea noastră salutări cordiale.

Timp. (S). Nu se vor publica tóte, ci numai cele mai bunisóre. Fă mai multe încercări cu d'aceste. Sunt plăcute publicului. Salutări.

T. B. Neagu. (Nadăș) Ca după «câte ape 'n chisăliță» suntem «neamuri» — șcie Dumneđeu?! Dar chiar așa dácă ar fi fóia noastră nu e pentru de a se pune întru apărarea rudelor. Altmintrea corespondința d-tale e o prostie ridicată la cub. Noi cunóstem pré bine pe d-nul protopop al Șiriei și șcim, că densus e un om glumeț, amicable cu tótă lumea. Ce el ț-a đis d-tale la «cuglărie», nu pot fi decât numai glume. D-ta trebue să fi méndru, că un bărbat ca protopopul *Popoviciu*, s'a dimis a glumi cu d-ta. De unde dară atáta «indigna țiune»? Decí primește de la noi, ca de la «neam» urmátórele trei sfáturi:

a) învétă a cunóște mai bine pe d-nul protopop al Șiriei, G. Popoviciu, pe carele noi i-l șcim de un om, amicable cu fie cine și *patron* al dăscălimei noastre,

b) învétă a șci, că fóia noastră nu e înființată pentru răspândirea unor *șleacuri* «nemotenești»,

c) învétă sintacsa și ortografia románescă mai bine, dácă vrei să fi dascál románesc.

Intemeiat la 1887.

„VICTORIA“

Intemeiat la 1887.

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducelui Iosif Nr. 2.

Capital de actii: fl. 300.000. Fond de reserva: fl. 80.000.

Depuneri: fl. 800.000; Circulația anuală: fl. 10,000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după cari solvește 5% interese, fără privire la terminul de abdicere.

Darea de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la 1000 fl. se restituiesc îndată la prezentarea libelului, fără abdicere.

Depuneri se pot face și ridică și prin poștă și se efectuesc momentan după sosirea comandei.

Direcțiunea institutului.

IACOB KALMÁR,

comerciant mare de vase de porțelan, diferite sticle, oglinzi, lampe, icône și tot felul de instrumente pentru culină.

Oradea-Mare, str. «Arborele-Verde» (casa *Déri*).

Subsemnatul am onore a-mi recomanda cu tot respectul in atențiunea on. public român marele meu deposit de *tot felul de vase, gătite din cel mai fin porțelan, diferite sticle albe și colorite, cele mai elegante vase și alte obiecte de lux* (maiolica), *tot felul de tasuri de metal și lemn, vase vênate și negre* din fer vërsat, *rișniți, și alte instrumente pentru prăjirea cafeauei, diferite lighiane de spëlat, piue și piulițe de metal, ferë de calcat*, etc.

— Deposit mare de ferestregata. —

Unelte de mäsă din argint de China și Alpacca.

➔ **Cu cele mai moderate pretiuri!** ➔

Service de tea de la 3 fl. 80 cr. mai sus.

» de cafea de la 2 fl. 80 cr. » »

Service de mäsă de la 7 fl. — cr. mai sus.

» de spëlat de la 3 fl. 50 cr. » »

Asigurând on. public despre cel mai prompt servițiu, am rëmas

cu distinsă stimă :

Iacob Kalmár,

Oradea-Mare, (str. «Arborele-Verde», casa lui *Déri*.)

FILIP WEINSTOCK,

orologer, optic
și comerciant de
galanterii.

(Oradea-Mare, Piața S-tului Ladislaă nr. 47. în casa lui Diamandi.)

Vinde și reparază *tot felul de ceasornice pe lângă garanță.* — Deposit mare de orolöge (ceasornice) de aur, argint și nichel în diferite mărimi, — ceasornice de părete, trezătoare, parisiane, buraiice și *schwarzwaldiane*.

➔ **Cu cele mai moderate pretiuri.** ➔

Tot felul de galanterii de aur și argint.

Oculari diaphragmatici veritabili de G. Rodenstok, *ochiane, telescopuri* și alte obiecte optice. — Mașine amateure de fotografat, förte eftine, cu seulele și inștrucțiunea necesară.

➔ În prävălia mea stă la dispozițiunea on. public cea mai bună mașină de Rodenstok *pentru esaminarea ochilor* (Refractometru), cu ajutorul căreia la moment să pöte șci, de cari oculari e necesitate.

Minune!!!

Cé mai minunată și cea mai bună apă minerală din lume, cunoscută până acuma e apa „Venus” din *Poiana* (Kézdi-Polyán), proprietatea d-nului **ALESANDRU OLTEANU**.

Depositul mare din acésta apă e în *Buda-pesta* (VIII., Gyöngytyuk-utca 3.).

Isvorul, din care curge acésta apă escelentă e de tot nou, abia în anul trecut descoperit. Céi mai renumiți specialiști au constatat, că acésta apă e donată de la natură cu tóte puterile vindecătoare. Conține cantități considerabile de *Magnesiumcarbonat, Calciumcarbonat, Natriumcarbonat, Calciumcarbonat, Lithiumcarbonat, fer, sare, chlorstroncium, chloraluminium, iodnatrium, aluminiumsulfat, calciumfosfat, cuarț și carbon.* — Vindecă **cu un succes admirabil** bólele de *rărunchi, plumănă, beșică, intestine, stomac* și a.

Cea mai sănătösă și cea mai stimpărătore apă de beut cu vin.

Acésta apă — afară de depositul din *Buda-pesta* — se pöte procura și de la comercianții *Kádár și Kiss* (Oradea-Mare, piața Bémer, lângă podul cel mic) cu sticla de 1/2 litră, o litră (18 cr.) și de 2 litre, — séu *cu lada* (á 50 sticle de câte o litră) cu prețul de 9 fl. v. a.

➔ Comandele se efeptuesc cu cea mai mare promptitudine. ➔

Se recomandă călduros acésta apă minerală, făcătore de minuni, on. public român, în deosebi aceloră, cari pătinesc de bólele sus inșirate.

LA
„OTELUL NATIONAL“

descalecă toți Români bihoreni, carii vin în unele afaceri la Oradea-Mare.

„Otelul National“ este unul dintre cele mai bune, cele mai bine aranjate oteluri din Oradea-Mare.

„Otelul National“ e unicul otel, unde ești provădit cu cel mai bun quartir, cele mai gustușe mâncări și cele mai escelente băuturi. Cu toate acestea ieftinitatea lor e uimitoare.

La «Otelul National» se pot căpeta camere (chilii) cu prețul de la **50 cr.**
 — 1 fl. **20 cr.**

Beuturile sunt de următorul preț:

a)	Vin vechiū de «Érmellék»	(o litră)	— fl. 50 cr.
b)	» nou » »	»	— » 30 »
c)	» pelinit (ürmös)	»	— » 40 »
d)	» vechiū (bakar)	»	— » 80 »
e)	» » »	(o sticlă)	1 » — »
f)	» » (riesling)	»	— » 50 »
g)	» desert de Tokaj	»	1 » — »
h)	» (Chateau Palugyai)	»	1 » 50 »
i)	Champagner «Törley»	»	3 » 50 »
l)	» «Mum»	»	5 » — »

Atât pentru cea mai mare curățanie a camerelor (odăilor), cât și pentru cele mai gustușe mâncări, cele mai curate băuturi și cel mai prompt servițiu, garantéază

IOSIF SCHÜCH

ospëtar, proprietarul „Otelului National“ in Oradea-Mare (*Strada Grădinei [Kert-utcsa]*).

În «Otelul Național», care e provădit cu o grădină foarte spațioasă, să măsură dilnic cea mai plăcută și cea mai delicată bere prospëtă de «Dreher.»

După toate acestea vin a ruga cu tot respectul publicul român pentru părtinire

Cu stimă

IOSIF SCHÜCH,
 proprietarul «Otelului National» (fost «Bucsányi»).